

Asia: VN/8292/2021

Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen motoristit kiittää mahdollisuudesta lausua Liikenne ja Viestintäministeriön luonnoksesta ajokorttilain muuttamisesta.

Luonnoksen mukainen 17-vuotiaiden B-ajo-oikeuden poikkeuslupamenettelystä luopuminen ja ajokorttilain muuttaminen niin, että B-ajo-oikeus mahdollistettaisiin kaikille 17 vuotta täyttäneille huoltajan suostumuksella käytännössä laskisi henkilöauton ajokortti-ikää vuodella. Liikenne ja viestintäministeriön luonnoksessa ei ole arvioitu tarkennettujen poikkeuslupaehtojen vaikutusta kokonaisuuteen. Aiempi kevytauto-hankkeen valmistelu sekä useat tutkimukset osoittavat, että alle 18-vuotiaiden valmiuksissa liikenteen vastuunottoon on suuria eroja. Keskustelussa tuntuu unohtuvan koko elämän läpi jatkuvan liikennekasvatuksen tärkeys nuorten liikennekasvatuksen kulmakivenä. Luonnoksessa esitetyllä muutoksella olisi vaikutusta nimenomaan liikennekasvatuksen alkupään tuloksiin. AM, AM120/121 korttien ajaminen on ollut nuorille ensimmäinen askel liikenteen käyttäjiksi. Näiden ajoneuvojen rakenteelliset rajoitukset, mm. nopeus, on suunniteltu aloittelevaa liikenteen käyttäjäryhmää silmällä pitäen. Ajoneuvojen nopeus- sekä painorajoitusten sisällyttäminen näihin ajoneuvoluokkiin ovat olleet kiistattomia argumentteja puhuttaessa uusien kuljettajien turvallisuudesta.

Esitetyillä muutoksilla olisi negatiivisia vaikutuksia kevyiden kaksi- ja nelipyöräisten ajoneuvojen käytölle. Kävelyn ja pyöräilyn strategian taustatutkimuksista käy ilmi, että keskimääräiset työmatkat sekä oletettavasti myös koulumatkat ovat Suomessa luokkaa 12-17 km. Näille matkoille soveltuvat parhaiten kevyet L-luokan ajoneuvot, joiden ympäristökuorma on n. 1/30 henkilöauton kuormasta.

B-ajoluvan aikaistamisen seurauksena ei saa olla nuorten liikenneturvallisuuden heikentyminen tai liikenteen päästöjen kasvu, jos niiden kanssa vastakkain ovat kevyemmän lupamenettelyn keventyvät hallinnolliset ja fiskaaliset vaikutukset.

Ehdotus uuden kuljettajan merkistä ei ole kannatettava. Sen hyödyt suhteessa sen aiheuttamiin lieveilmiöihin ovat vähäiset. Poliisin resurssit eivät myöskään tule riittämään nykyisellään näitten nuorten kuljettajien valvontaan yöaikaan, joten työkuorman siirto poikkeuslupakäsittelystä poliisille ei ole myöskään kannatettavaa.

Suomen Motoristit Ry ehdottaa, että 17-vuotiaiden poikkeuslupamenettely säilytetään, ja sen lupaehtoja tarkennetaan niin, että tarveharkintaa lisätään.

Ensimmäisen ajokortin suorittajan koulutuksen osalta sisältö ei vastaa eri käyttäjäryhmien tarpeita, eivätkä liikenneturvallisuustavoitteet tällaisessa perusmuotoisen koulutuksen mallissa toteudu. Sen sisältö pitäisi olla ajokorttiluokakohtaista, jolloin myös asenteisiin vaikuttava ennakoiva ja liikkumismuodon riskit tunnistava koulutus olisi mahdollista. Suomen Motoristit ry ehdottaa erityisesti AM/120 koulutuksen sisällön kehittämistä sekä mahdollisuutta suorittaa mopokortti ammattitaitoisen kouluttajan valvonnassa kurssimuotoisesti A-luokan korotuskoulutuksen tapaan.

Suomen Motoristit kannattaa ehdotusta, jonka mukaan uuden kuljettajan ajokieltoon määrittämiseen liittyvä koulutus ulotettaisiin koskemaan nykyisten A- ja B-luokan ajo-oikeuksien lisäksi AM/120-, AM/121- ja T-luokan ajo-oikeuksia sekä poliisin väliaikaiseen ajokieltoon määrittämiä kuljettajia.

Suomen Motoristit toivoo, että kaikkia liikennemuotoja käsiteltäisiin tasapuolisesti ja henkilöautoille vaihtoehtoiset liikennemuodot olisivat EU:n valkoisen kirjan ”kohti kestäväää liikkuvuutta” linjausten mukaisesti jatkossa suuremmassa roolissa, kun laaditaan kansallista liikenteen sääntelyä.

Kielinen Jari
Suomen Motoristit ry